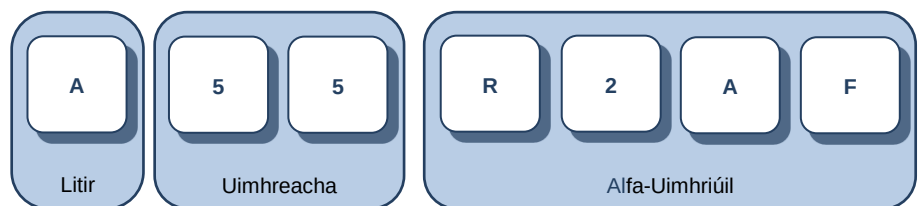

13 Forbairt Eircode, an Córas Náisiúnta Postchóid

- 13.1** Is é an sainmhíniú a thugtar ar phostchód 'cód ina bhfuil uimhreacha nó carachtair, nó uimhreacha agus carachtair eile araon, a shainaithníonn ceantar áitiúil seolta agus, sa chás gur cuí, láthair thíreolaíoch sheotla'.¹
- 13.2** Cé gur mheas an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Náisiúnta (an Roinn) go bhfuil an seoladh céanna ag os cionn 35% de sheoltaí Éireannacha le réadmhaoin amháin eile, ar a laghad (i.e. níl siad uathúil), bhí Éire i measc dornán beag tíortha forbartha nach raibh córas postchód inti. Cuireadh tús leis an obair chun córas postchód a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm in 2005.
- 13.3** Foráladh san Acht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Poist), 2011 go n-iontrálfadh an tAire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha (an tAire) i gconradh chun córas náisiúnta postchóid a fhorbairt, a chur i bhfeidhm agus a choimeád. Ag deireadh 2013, iontráladh i gconradh ar feadh tréimhse deich mbliana (ina raibh an rogha chun an tréimhse seo a shíneadh ar feadh cúig bliana breise) le Capita Business Support Services Ireland Limited a ceapadh mar shealbhóir ceadúnais bhainistíochta postchóid (an sealbhóir ceadúnais).² Seoladh an córas nua postchód, dá dtagraítear mar Eircode, go hoifigiúil in Aibreán 2014 agus cuireadh tús le postchóid a scaipeadh in Iúil 2015. Meastar gur cheart go mbeadh gach seoladh in Éirinn tar éis a bpostchód uathúil a fháil anois.
- 13.4** Cód ina bhfuil seacht gcarachtar atá in eircode agus tá eircode uathúil ag gach seoladh. Léirítear struchtúr eircode i Fíor 13.1. Tá an cód neamhsheicheamhach agus beartaítear go n-éascóidh seo breis fairsingiú a dhéanamh agus chun an gá a sheachaint atá le cóid a sannadh a athrú amach anseo. Úsáidtear eircode go deonach.

Fíor 13.1 Struchtúr uimhir eircode

Foinse: Eircode

¹ An tAcht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Poist), 2011.

² Déanann an sealbhóir ceadúnais gnéithe an tionscadail a chonrú le líon comhpháirtithe agus fochonraitheoirí tionscadail.

Fíor 13.2 Príomh-shaintréithe postchód i roinnt tíortha Eorpacha

	An RA	An Danmhairg	An Ghearmáin	An Eilvéis	An Ostair
Formáid an phostchóid	5-7 gcarachtar	4 dhigit	5 dhigit	4 dhigit	4 dhigit
Leibhéal an dí-chomhbhailithe	Líon seoltaí	Ceantar	Cuid de shráid	Ceantar	Ceantar
Ar fáil go poiblí	Tá	Tá	Níl	Tá	Tá
An dáta ar tugadh é	1959	1967	1963	Go luath sna 1960idí	Go luath sna 1960idí
Bunachar sonraí á choimeád ag	Royal Mail	Post na Danmhairge	Post na Gearmáine	Post na hEilvéise	Post na hOstaire

Foinse: Tuarascáil Ghrúpa Oibre 2005

- 13.5** Ghlac Éire le postchóid go déanach. Bhí postchóid i bhfeidhm ag go leor tíortha Eorpacha eile ó na 1960idí ar aghaidh.
- 13.6** Leagtar amach i bhFíor 13.2 príomh-shaintréithe na bpostchód a úsáidtear i líon tíortha Eorpacha eile. Is éagsúil a bheidh an eircode ó na postchóid sna tíortha seo mar gheall go mbeidh gaol idir an eircode agus an seoladh. Anuas air sin, ní dhéanfaidh an tseirbhís náisiúnta phoist cothabháil ar bhunachar sonraí postchód na hÉireann.
- 13.7** Léirigh páirtithe leasmhara tuairimí malartacha maidir le Eircode i gcomhfhreagras le Comhchoiste um Iompar agus Cumarsáid an Oireachtais. Mar shampla, luaigh an gnóthas seachadta, Nightline, go bhfuil Eircode inoibrithe agus go n-oireann sé do na cúinsí ar leith in Éirinn. Luaigh an Comhlachas Iompair Lastais, cé go bhfuil Eircode áisiúil mar aitheantóir seolta, níl sé in ann feidhmiú ar an mbealach sin a mbítear ag súil leis go bhfeidhmeodh 'postchód nua-aimseartha'.¹
- 13.8** Déantar athbhreithniú sa tuarascáil seo ar an méid a leanas
- struchtúr bainistíochta an tionscadail agus amscála an tionscadail
 - caiteachas an tionscadail
 - an cás gnó a fhorbairt don tionscadal, agus go háirithe, measúnú a dhéanamh ar na costais agus na sochair
 - na soláthairtí éagsúla a bhaineann leis an tionscadal.

Ní dhéantar scrúdú sa tuarascáil ar fhiúntais choibhneasta na samhlacha éagsúla postchóid a d'fhéadfaí a chur i bhfeidhm.

1 Comhlachas trádála comhaltachta neamhbhrabúis is ea an Comhlachas Iompair Lastais do chuideachtaí lóistíochta agus lastais na hÉireann.

Bainistíocht Tionscadail

- 13.9** Íocann an Vóta Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha as an gcostas atá ar chóras Eircode a fhorbairt, a chur i bhfeidhm agus a chothú. Ar an ábhar sin, tá an tOifigeach Cuntasaíochta don Vóta sin freagrach go hiomlán as rialachas agus maoirseacht an chórais.
- 13.10** Ní dhearna coiste comhairleach bainistíochta na Roinn cinntí maidir le bainistíocht laethúil an tionscadail, ach tugadh nuashonrú rialta dóibh ar stádas an tionscadail agus bhí baint acu le tograí cistithe a fhaomhadh don tionscadal mar chuid den phróiseas meastachán.

Ó 2005 go 2009 – Forbairt an Tionscadail

- 13.11** Bunaíodh bord náisiúnta tionscadail phostchóid (Bord an Tionscadail) in 2005 chun an togra a chur chun cinn chun postchód a thabhairt isteach go dtí go raibh sonraíocht theicniúil i gceist, anailís ar chostas is tairbhe, plean tionscadail agus struchtúr comhaontaithe d'úinéireacht, bainistíocht agus cistiú an chórais. I dtuarascáil leis an Aire in 2006, leag Bord an Tionscadail moltaí amach faoi conas leanúint ar aghaidh leis an tionscadal. Ina dhiaidh seo, ghlac an Roinn le freagracht as an tionscadal.

Ó 2010 go 2013 – Pleanáil an Tionscadail

- 13.12** Bunaíodh grúpa stiúrtha an tionscadail agus chas siad ar a chéile den chéad uair i bhFeabhra 2010. Bhí roinnt fostaithe den roinn agus beirt chomhaltaí sheachtracha sa ghrúpa seo – fostaí de chuid ComReg agus sainchomhairleoir gnó. In 2010, i ndiaidh PA Consulting a fhostú chun seirbhísí bainistíochta tionscadail a sholáthar, ceapadh beirt ionadaithe den chuideachta sin leis an ngrúpa stiúrtha. Bunaíodh grúpa idir-rannach postchóid i Samhain 2010. Ní raibh ach cumas plé ag an ngrúpa seo.
- 13.13** Ba iad an grúpa stiúrtha an fóram um chur i bhfeidhm agus déanta cinntí don tionscadal i rith na tréimhse ó Fheabhra 2010 go dtí Meán Fómhair 2013. Sholáthair siad treorú, treoir agus monatóireacht ar dhul chun cinn an tionscadail, agus lorg siad faomhadh ó Ard-Rúnaí na Roinne nó an Aire, sa chás gur cuí.

Ó 2014 go dtí seo – Cur i bhfeidhm an Tionscadail

- 13.14** I ndiaidh gur ceapadh an sealbhóir ceadúnais i Nollaig 2013, cuireadh struchtúr leasaithe rialachais i bhfeidhm. Bunaíodh grúpa nua stiúrtha i bhFeabhra 2014, ina raibh ionadaithe ón Roinn, BSL, Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim (na Coimisinéirí Ioncaim, DX Delivery, ComReg, Nasc Tuaithe na hÉireann agus An Post. Gníomhaíonn an grúpa seo i gcáil chomhairleach amháin agus cabhraíonn siad le saincheisteanna agus coimhlintí tionscadail.
- 13.15** Bunaíodh bord an chláir i Márta 2014 ina bhfuil ionadaithe ón Roinn agus an sealbhóir ceadúnais. Faomhann bord an chláir pleananna oibre an tionscadail, déanann siad monatóireacht ar dhul chun cinn, déanann siad measúnú ar bhaint amach garspriocanna agus déanann siad leasuithe ar scóip an tionscadail. Bunaíodh dhá fhoireann tionscadail, ina bhfuil ionadaithe ón Roinn agus an sealbhóir ceadúnais, chomh maith.

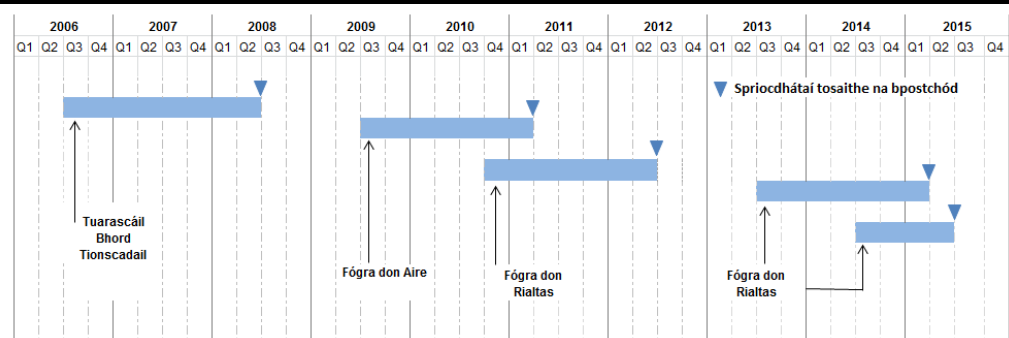
Rannpháirtíocht Páirtithe Leasmhara

- 13.16** In 2006, chuaigh Bord an Tionscadail i gcomhairle le páirtithe leasmhara i roinnt earnálacha (postas poiblí agus príobháideach, árachas, baincéireacht agus fónais). Dheimhnigh siad go raibh nach mór 90% díobh siúd a ndeachthas i gcomhairle leo i bhfabhar córas postchóid a thabhairt isteach.
- 13.17** In 2008, fostaíodh PA Consulting chun lámh chúnta a thabhairt le measúnú a dhéanamh ar thogra an tionscadail. Chuaigh siad i gcomhairle le sé roinn ar sainaithníodh gur dóchúil go mbainfeadh na tairbhí féideartha ba mhó acu chun tuiscint a fháil ar na tairbhí don earnáil phoiblí agus chun iad a chainníochtú.¹ Dheimhnigh an comhairliúchán sin an méid a leanas
- thacaigh gach roinn, seachas roinn amháin, le postchóid a thabhairt isteach
 - bhí ábhair bhuartha ag dhá roinn maidir le cé acu arbh í nó nárbh í an tsamhail phostchóid an ceann b'oiriúnaí
 - tugadh buarthaí chun solais i dtaca le haon chostais um chur i bhfeidhm a mbeadh ar an roinn fóc astu a chistiú.
- 13.18** I Samhain 2010, sular cuireadh tús leis an bpróiseas soláthair don sealbhóir cuntais, thug PA Consulting faoi chleachtas eile idirchaidrimh leis na páirtithe leasmhara. Ba iad na hearnálacha a ndeachthas i gcomhairle leo an tseirbhís phoiblí, na seirbhísí seachadta poist/teachtairí, seirbhísí airgeadais, miondíol, teileachumarsáid agus fónais. Chuir na sainchomhairleoirí i gcuntas, ar an iomlán, gur caitheadh le tabhairt isteach postchód mar rud dearfach, agus thuairiscigh siad gurbh iad seo a leanas na príomhphointí aiseolais
- ba cheart postchód ag a bhfuil cumas cóid láthairbhunaithe a fhorbairt, agus dá chruinne an postchód is é is mó a bheidh na tairbhí féideartha measúnaithe
 - ba cheart go n-éascódh postchód oibríochtaí feabhsaithe seirbhís poist
 - ba cheart oideachas a chur ar mhuintir an phobail ar phostchóid a úsáid
 - ba cheart go mbeadh an bunachar sonraí seoltaí postchóid ar fáil ag an bpobal.

Amscála an Tionscadail

- 13.19** I rith shaolré an tionscadail, leagadh amach roinnt spriocdhátaí chun an córas postchód a chur i bhfeidhm (féach Fíor 13.3).

Fíor 13.3 Spriocdhátaí chun tús a chur le postchóid, ó 2006 go 2015

1 An Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil; an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara; an Roinn Sláinte agus Leanaí; an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt; an Roinn Coimirce Sóisialaí; agus Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim.

- 13.20** Cuireadh isteach nó cuireadh moill ar dhul chun cinn an tionscadail go gcríochnófar é laistigh de na hamscálaí mar gheall ar an méid a leanas
- rinneadh anailís costais is tairbhe in 2006 a thug le fios go gcosnódh an tionscadal €96 milliún ar an iomlán, as ar eascair cinneadh rialtais gan an tionscadal a chur chun cinn ag an gcéim sin
 - bhí deacrachtaí maidir le comhaontú a dhéanamh ar théarmaí agus coinníollacha le GeoDirectory
 - bhí ceanglas ann chun reachtaíocht um chosaint sonraí a achtú
 - bhí deacrachtaí le sealbhóir ceadúnais a thairiscint/a sholáthar.

Rochtain ar GeoDirectory

- 13.21** Bunachar sonraí is ea GeoDirectory atá á choimeád ag An Post GeoDirectory, cuideachta a bhunaigh An Post agus Suirbhéireacht Ordanáis Éireann a choimeádann seoladh agus láthair gach réadmhaoine cónaithe agus tráchtála sa Stát. In 2006, mhol Bord an Tionscadail go n-úsáidfí GeoDirectory mar na bonnsonraí chun postchóid a fhorbairt agus a thabhairt isteach.
- 13.22** In 2010, chuir an Roinn agus An Post tús le plé a bhain le húsáid a bhaint as GeoDirectory ag an sealbhóir ceadúnais ar mhaithe le bunachar seoltaí postchóid a bhunú agus postchóid náisiúnta a thabhairt isteach.
- 13.23** Bhí plé agus idirbheartaíocht ar bun i rith an phróisis sholáthair don sealbhóir ceadúnais. Mar gheall go raibh na téarmaí ar a gcuirfí GeoDirectory ar fáil don sealbhóir ceadúnais ina ngné thábhachtach den phróiseas soláthair, ba thoisc a bhí san idirbheartaíocht fhadálach san fhad ama a ghlac sé chun an próiseas sin a chríochnú. Cé nach raibh úsáid GeoDirectory ag an sealbhóir ceadúnais éigeantach, measadh gurbh é an fhoinsé sonraí ba dhóchúla don phostchód.
- 13.24** Luaigh an Roinn, mar gheall ar dhifríochtaí sa léirtheiscint maidir leis na téarmaí a chuirfí ar tairiscint don sealbhóir ceadúnais, níor baineadh comhaontú amach go dtí Lúnasa 2014.
- 13.25** Déantar coinníoll sna téarmaí deiridh go n-íocfaidh an sealbhóir ceadúnais An Post GeoDirectory na suimeanna a leanas
- táille bhliantúil sheasta of €35,910
 - táille athdhíoltóir breislúacha (go n-úsáidfídh dáileoir sealbhóir ceadúnais GeoDirectory) bunaithe ar an méid úsáide a bhaintear as, ar a gcuirtear uasteorainn €976,835 sa bhliain
 - táille úsáideora deiridh (go n-úsáidfídh úsáideoirí deiridh GeoDirectory) bunaithe ar an méid úsáide a bhaintear as, ar a gcuirtear uasteorainn €913,481 sa bhliain
 - táille ríchiosa 5% den ioncam incriminteach ón bpointe ag a mbaintear an chaidhp mhéide amach.
- 13.26** Seachas an táille ríchiosa, tá na híocaíochtaí comhiomlána bliantúla a dhéanann an sealbhóir ceadúnais le GeoDirectory faoi réir suim íosta €100,000 agus suim uasta €1,926,226.

- 13.27** Tá GeoDirectory i dteideal na táillí atá iníoctha go bliantúil a mhéadú, seachas i gcás na táille ríchiosa. Tá an méid teoranta i leith an mhéadaithe ar an bpraghasinnéacs custaiméara. Sa mhullach air sin, tá na táillí athdhíoltóir breisluacha agus úsáideoirí deiridh faoi réir athbhreithnithe tréimhsiúla praghais.
- 13.28** Tháinig breis saincheistanna chun solais i ndiaidh gur síníodh an comhaontú a bhain le dífríocthaí i léirthuiscint téarmaí maidir le tráchtálú a dhéanamh ar mhaoín intleachtúil i mbunachar sonraí GeoDirectory. Luaigh an Roinn gur chreid GeoDirectory nár áiríodh tráchtálú le rochtain iomlán ar na cearta i leith na maoine intleachtúla, agus chreid an sealbhóir ceadúnais gur áiríodh tráchtálú leis na cearta, i bhfrinne.¹ Réitíodh na saincheistanna seo i bhFeabhra 2015.

Cosaint Sonraí

- 13.29** Rinne Bord an Tionscadail, a bunaíodh in 2005, breithniú ar réimse fairsing de roghanna na samhla postchóid. Rinneadh breithniú mionsonraithe ar thrí shamhail, corpraíodh in dhá cheann díobh – an 'eangach sheasta' agus an 'teorainn baile poist' - baint dhlúth idir postchód agus réadmhaoín aonair. Ní raibh baint dhlúth ag an tríd samhail, samhail 'na hearnála poist', le réadmahoín. Ina ionad sin, bhí sí bunaithe ar aonad tíreolaíoch a shainaithint, ina raibh líon athraitheach réadmhaoine.
- 13.30** In 2006, thug Bord an Tionscadail, i ndiaidh dóibh dul i gcomhairle leis an gCoimisinéir Cosanta Sonraí, faoi deara go bhféadfadh go dteastódh reachtaíocht ó bhunachar sonraí postchóid atá inrochtana go poiblí agus inúsáidte ag an bpobal, agus go dtabharfadh postchód a bhfuil baint dhlúth aige le réadmhaoín saincheistanna um chosaint sonraí chun solais. Rinne Bord an Tionscadail an cinneadh gur cheart samhlacha na 'heangaí seasta' agus na 'teorainn baile poist' a fhágáil as an áireamh ón bpróiseas measúnaithe. Bhí sé ina chonclúid go gcuirfeadh postchód 'earnáil phoist' sé charachtar luach le geilleagar na hÉireann agus go bhféadfaí é a chur ar fáil don phobal.
- 13.31** Thuairiscigh PA Consulting i Samhain 2010, mar chuid den chleachtadh comhdhlúthaithe dearaidh, gur ghá breithniú a dhéanamh ar an tsamhail phostchóid a athrú chun gné bhreise a chur san áireamh a shainaithneoidh láthair gach foirgnimh go huathúil. Luadh sa tuarascáil go gcuirfeadh seo ar chumas sealbhóir ceadúnais chun roinnt seirbhísí breisluacha a sholáthar do chliaint tráchtála.
- 13.32** Rinne grúpa stiúrtha an tionscadail an cinneadh chun glacadh le samhail sheoladhshonrach, a chuirfeadh gach árasán i mbloc árasán a tógadh le sainchuspóir a chur san áireamh, i Márta 2012. Luaigh an Roinn gurbh í an phríomhchúis gur roghnaíodh an tsamhail seo ná mar gheall ar an gcomhréir sách ard de sheoltaí neamhuathúla atá in Éirinn.
- 13.33** Thug an Roinn le fios gur iarr an Coimisinéir Cosanta Sonraí ar fhaisnéis maidir leis na postchóid bheartaithe i Márta 2014. Ag cruinniú in Aibreán 2014, an mhí inar seoladh Eircode, chuir an Coimisinéir Cosanta Sonraí in iúl don Roinn gur mheas sé gurbh ionann cód seoladhshonrach agus sonraí pearsanta. Mar thoradh air sin, chuir an Roinn tús le tograí reachtaíochta a fhorbairt chun dul i ngleic le saincheistanna um chosaint sonraí.
- 13.34** Cuireadh tús feidhme leis an Acht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Poist), 2015 an 6 Iúil 2015. Tá sé de chuspóir ag an Acht dul i ngleic le haon saincheistanna féideartha um chosaint sonraí agus lena chinntiú go gcuirtear córas cuimsitheach um chosaint sonraí i bhfeidhm maidir le eircodeanna.

¹ Áirítear le tráchtálú an fhaisnéis sa bhunachar sonraí a dhíol nó muirir ar rochtain.

Caiteachas an Tionscadail

- 13.35** Nuair a d'fhaomh an Rialtas an tionscadal chun córas náisiúnta postchód a fhorbairt in 2009, b'ionann a chostas tuartha ar an Státchiste agus €18 milliún i gcaitheamh tréimhse 18 mí.¹ Nuair a d'fhaomh an Rialtas seoladh an chórais i nDeireadh Fómhair 2013, measadh gurbh ionann an costas ar an Státchiste agus €31 milliún i gcaitheamh tréimhse deich mbliana d'oibriú an cheadúnais.
- 13.36** I Lúnasa 2015, b'ionann costas tuartha an tionscadail agus €38 milliún. Is ionann an méid atá le híoc go dtí seo agus €18.6 milliún. Baineann tromlach na gcostas go dtí seo, €15.7 milliún, le híocaíochtaí leis an sealbhóir ceadúnais (féach Fíor 13.4).

Fíor 13.4 Costais Thuartha Eircode ar an Státchiste, amhail Lúnasa 2015

	Méid an chonartha	An méid a íocadh a fhad le Lúnasa 2015	Costais thuartha amach anseo	Iomlán tuartha
	€000	€000	€000	€000
Sealbhóir ceadúnais	33,533 ^a	15,682	17,851	33,533
PA Consulting	1,408	1,315	210	1,525
Comhairle theicniúil	229	229	–	229
Comhairle dlí	118	207	–	207
Iníúcháir próisis	9	44	–	44
Seirbhísí tacaíochta	442	282	200	482
Costas fhoireann na roinne ^b	n/b	700	1,092	1,792
Iasachtú	217	196	21	217
Iomlán	35,956	18,655	19,374	38,029

Foinse: An Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha.

Nótaí: a Áirítear leis seo glanchostas trí athrú conartha i ndiaidh gur síníodh an conradh.

b Níl fáil ar chostas acmhainní fhoireann na roinne ar an tionscadal go dtí seo. Mar chuid den scrúdú seo, measadh gurbh ionann na costais siúd agus €700,000 go dtí seo.

Ról an tSealbhóra Ceadúnais

- 13.37** Is é ról an tsealbhóra ceadúnais chun córas postchóid agus an bunachar sonraí seoltaí postchóid a dhearadh, a fhíorú, a scaipeadh agus a choimeád.² Soláthraíonn Capita, mar an sealbhóir ceadúnais, an tseirbhís seo óna n-áitreabh féin. Déileálfaidh Capita le gach fiosrúchán maidir le postchóid agus tá ionad glaonna ar fáil acu chun buaicéilimh a láimhseáil, ar nós cathain a seoladh postchóid go poiblí. Luaigh an Roinn go raibh os cionn 100 comhalta foirne ag oibriú don sealbhóir ceadúnais ar Eircode i rith na céime dearaídh agus um chur i bhfeidhm agus go mbeidh idir 20 agus 25 comhalta foirne ag oibriú ar bhonn leanúnach.
- 13.38** Nuair a chuirtear seoladh le GeoDirectory, cuirtear Capita ar an eolas (ar an seoladh, an baile poist agus na geo-chomhordanáidí) agus sanntar an postchód don seoladh sin. Ansin cuirtear an seoladh, an baile poist agus an t-aitheantas GeoDirectory le bunachar sonraí Eircode.

¹Cuirtear CBL san áireamh le suimeanna caiteachais an tionscadail sa tuarascáil seo, mura luaitear a mhalairt.

²Féadfaidh muintir an phobail a mhéid le 15 sheoladh gach lá a sheiceáil saor in aisce. Má íoctar táille, féadfaidh muintir an phobail rochtain níos fairsinge a bheith acu ar an mbunachar sonraí.

13.39 Foráiltear i dtéarmaí chonradh an tsealbhóra ceadúnais go ndílsítear gach ceart, teideal agus leas in aon mhaoin intleachtúil go huathoibríoch ar chruthú dóibh leis an Aire mar an t-úinéir aonair agus tairbhiúil, saor ó aon eirí. Luaitear sa chonradh go gcoimeádfaidh an sealbhóir ceadúnais clár agus cáipéisíocht sócmhainní ina sonraítear an bonneagar teicniúil a cheadóidh an tAire, nó sealbhóir ceadúnais ionaid, chun tuiscint a fháil ar conas a sholáthraítear an tseirbhís. Leagtar amach sa chonradh, chomh maith, na socrúithe atá le cur i bhfeidhm i gcás fhoirceannadh nó éag an chonartha, ullmhú plean scoir ina measc ina gcuimseofar an méid a leanas

- conas a chomhlíonfaidh an sealbhóir ceadúnais a ndualgais reachtúla chun an fhoireann a aistriú chuig an sealbhóir ceadúnais ionaid, agus
- struchtúr rialachais agus scóip na ngníomhaíochtaí i rith an aistrithe agus na tréimhse scoir.

Téarmaí Conartha an tSealbhóra Ceadúnais

13.40 Mairfidh an conradh ar feadh tréimhse deich mbliana agus beidh an rogha ann chun é sin a shíneadh ar feadh cúig bliana sa bhreis air sin.

13.41 Déantar foráil sa chonradh go ndéanfaidh an Roinn íocaíochtaí leis an sealbhóir ceadúnais ar chríochnú gharspriocanna an tionscadail. Tá ocht ngarsprioc ann agus is ionann an íocaíocht charnach chun na hocht ngarsprioc a chríochnú agus beagán de bhreis ar €18 milliún (thart ar 54% de luach an chonartha).¹ Tá íocaíocht gharsprice amháin arb ionann í agus €162,124 le haisíoc ag an Roinn leis an sealbhóir ceadúnais i dtaca le maoin intleachtúil i gcaitheamh shaolré an chonartha.

13.42 Tá dualgas ar an Roinn, chomh maith, faoin gconradh chun trí íocaíocht a dhéanamh gach bliain leis an sealbhóir ceadúnais

- muirear seirbhíse chun d'fhógraíocht agus do na meáin chumarsáide – €184,500
- muirear seirbhíse do scaipeadh leanúnach – €123,000
- íocaíocht maidir le costas na rochtana ar GeoDirectory – €1,167,750.²

13.43 Ceanglaítear sa chonradh go lorgaíonn an sealbhóir ceadúnais deiseanna chun seirbhísí breisluacha a fhorbairt agus a mhargú, chun an úsáid a bhaintear as postchóid a mhéadú agus chun ioncam a dhíorthú. Foráiltear sa chonradh go bhfaigheann an Roinn 50% de bhrabús barrachais bliantúil an tsealbhóra ceadúnais. Gníomhachtófar an socrú roinnte brabúis seo in aon bhliain ina bhfuil an brabús carnach os cionn neamhní. Is ionann an brabús barrachais agus an difríocht idir brabús bliantúil agus leath an ioncaim bhliantúil. Leagtar amach sampla den bhealach a oibreoidh an socrú roinnte brabúis sa chonradh leis an sealbhóir ceadúnais (féach Fíor 13.5).

¹ Glacann seo leis go mairfidh an conradh ar feadh deich mbliana.

² Faoi théarmaí an chonartha, tá an íocaíocht seo faoi réir athbhreithniú tréimhsiúil ar aon dul leis an gcomhaontú idir GeoDirectory agus a sealbhóir ceadúnais.

Fíor 13.5 Socrú roinnte brabúis – samplach léiritheach

	Bliain 1	Bliain 2	Bliain 3
	€m	€m	€m
Ioncam bliantúil	5	13	10
Costas bliantúil	8	4	4
Brabús/(caillteanas) bliantúil	(3)	9	6
Brabús/(caillteanas) carnach	(3)	6	12
Brabús barrachais	–	2.5	1
Sciar na Roinne den bhrabús	–	1.25	0.5
Sciar an tSealbhóra Ceadúnais den bhrabús	–	7.75	5.5

Foinse: Conradh an tSealbhóra Ceadúnais

13.44 I ndiaidh gur síníodh an conradh, rinneadh comhaontú ar thrí iarratas ar athrú idir an Roinn agus an sealbhóir ceadúnais. Mar thoradh ar na hathruithe seo, tháinig glanmhéadú €686,000 ar chostas an chonartha. Bhain na hathruithe leis an méid a leanas

- Nuashonrú bunachair shonraí phoiblí – bhí an íocaíocht maidir leis an ngarsprioc seo bunaithe ar nuashonrú a dhéanamh ag an sealbhóir ceadúnais ar 60% de 92 milliún taifead, ar a laghad, a mheastar bheith i mbunachair shonraí deich ngníomhaireacht rialtais. Dheimhnigh athbhreithniú ar na bunachair shonraí siúd go raibh líon na dtaifead a bhí le nuashonrú i bhfad ní ba lú ná a measadh. Cé gur cuireadh bunachair shonraí líon gníomhaireachtaí breise rialtais leis, tháinig glanlaghdú 12 mhilliún ar an líon iomlán taifead a bhí le nuashonrú. B'ionann an ghlanchoigilt agus €146,000. I gcomhar leis an athrú a tháinig ar an líon seoltaí, rinneadh leasú ar an leibhéal gaolmhar seirbhíse chomh maith agus ceanglaíodh go ndearnadh 92% de na taifid a raibh seoladh uathúil agus meaitseáil dhíreach acu le Eircode a nuashonrú le eircode.
- Feachtas for-rochtana – feachtas atá ann seo chun cabhrú leo siúd a measadh atá leochaileach agus deacair le haimsiú, a bhféadfadh an feachtas margaíochta agus cumarsáide iad a sheachaint, nó iad siúd a bhfuil mearbhall nó imní orthu faoi phostchóid a thabhairt isteach. Ar iarraidh na Roinne, d'ullmhaigh an sealbhóir cuntais togra d'fheachtas for-rochtana. Ba é an togra ná go dtabharfadh an eagraíocht charthanais, The Wheel, faoin bhfeachtas.¹ Níor chuir an sealbhóir cuntais an feachtas seo amach ar tairiscint. Rinneadh comhaontú go gcosnódh sé €492,000 ar an Roinn.
- Athrú ar an dáta seolta – rinneadh comhaontú leis an sealbhóir ceadúnais ar dháta táscach seolta, deireadh mhí na Bealtaine 2015. Mar gheall ar mhoilleanna a bhain go príomha le reachtaíocht um chosaint sonraí a thabhairt isteach, rinneadh comhaontú ar dháta leasaithe an 6 Iúil 2015. Athraíodh an dáta seo, ina dhiaidh sin, chuig an 13 Iúil 2015. Lorg an sealbhóir ceadúnais cúiteamh €1.2 milliún i dtaca le costais bhreise agus le hioncam tarscaoilte ón athrú a rinneadh ar an dáta seolta. Chomhaontaigh an Roinn chun €340,000 a íoc, ina raibh €160,000 mar shocraíocht éileamh an tsealbhóra ceadúnais, €175,000 in íocaíochtaí breise le tríú páirtithe (i dtaca le muirir phostais agus le stóráil – €91,000, agus an feachtas for-rochtana – €84,000) agus €5,000 i dtaca le costais a bhain le cumarsáid.

¹ Déanann The Wheel tacaíocht a thabhairt agus ionadaíocht a dhéanamh don earnáil dheonach agus charthanúil.

Ag Lúnasa 2015, is ionann íocaíochtaí iomlána a rinneadh i dtaca leis an bhfeachtas for-rochtana agus €527,000.

13.45 Léirítear na téarmaí íocaíochta (muirir conartha ina measc) agus na suimeanna a íocadh a fhad le Lúnasa 2015 i bhFíor 13.6.

Fíor 13.6 Íocaíochtaí leis an sealbhóir ceadúnais a fhad le Lúnasa 2015

Garsprioc	Méid an chonartha	An méid a íocadh a fhad le Lúnasa 2015
	€000	€000
Ceadúnú mhaoin intleachtúil an Stáit (gan GeoDirectory) a áireamh	162	159
Críochnú dhearadh mionsonraithe an phostchóid	1,999	1,999
Fíor agus bailíochtú an bhunachair shonraí postchóid	1,221	1,221
Bunachair shonraí na hearnála poiblí a nuashonrú ^a	11,637	11,520
Feachtas meán um thabhairt isteach poiblí		
– ar thosú	181	–
– ar chríochnú	742	–
Scaipeadh um thabhairt isteach poiblí		
– ar thosú	1,216	–
– ar chríochnú	936	–
Íocaíochtaí iomlána garsprice	18,094	14,899
Íocaíochtaí bliantúla		
Muirir Sheirbhíse – €307,500 sa bhliain ar feadh deich mbliana	3,075	–
Rochtain ar GeoDirectory – €1,167,750 sa bhliain ar feadh deich mbliana^b	11,678	–
Íocaíochtaí iomlána bliantúla i gcaitheamh shaolré an chonartha	14,753	–
Íocaíochtaí iomlána	32,847	14,899
Iarratais ar an gconradh a athrú		
Coigilt a baineadh amach mar gheall go raibh ní ba lú taifead ná a raibh súil leis^a	(146)	–
Íocaíocht bhreise le haghaidh clár for-rochtana pobail	492	443
Íocaíocht chúitimh as an moill atá ar phostchóid a sheoladh/a scaipeadh	340	340
Costas reatha an chonartha	33,533	15,682

Foinse: An Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha

Nótaí: a Mar thoradh ar athrú ar an gconradh, baineadh coigiltí €146,000 amach, agus laghdaigh sin an costas bunúil €11.637 milliún anuas go dtí €11.491 milliún. Is é an t-iomlán atá íoctha a fhad le Lúnasa 2015 €11.52 milliún.

b Tá an íocaíocht seo faoi réir athbhreithniú tréimhsiúil.

- 13.46** Tá íocaíocht an mhuirir sheirbhíse bhliantúil iníoctha i riaráistí agus braitheann sé ar fhaomhadh ag an Roinn ar thuarascáil bhliantúil feidhmíochta a léiríonn gur bhain an sealbhóir ceadúnais leibhéil fhorordaithe seirbhíse amach. Anuas air sin, íoctar an íocaíocht bhliantúil a bhaineann le rochtain a fháil ar GeoDirectory i riaráistí, chomh maith, agus braitheann sé go soláthraíonn an sealbhóir ceadúnais cruthúnas go ndearnadh íocaíochta le GeoDirectory don Roinn agus go mbaintear amach gach garspíoc i rith na tréimhse. Amhail dheireadh Lúnasa 2015, níor íocadh aon suimeanna leis an sealbhóir ceadúnais maidir leis na híocaíochtaí bliantúla dá bhforáiltear sa chonradh.

Cás Gnó

- 13.47** Gné ríthábhachtach den chás gnó do thionscadal caipitil atá cistithe go poiblí is ea anailís a dhéanamh ar na roghanna inmharthana chun an tionscadal a sholáthar agus, go háirithe, chun measúnú a dhéanamh ar na costais agus na tairbhí a bhaineann le gach rogha. Tugtar cuntas sa phainéal thíos ar an bpróiseas atá i gceist le hanailís costais is tairbhe a ullmhú, meastacháin ina measc, agus glanluach reatha (GLR) á úsáid. Modheolaíocht chaighdeánach anailíse gnó is ea seo a mbaintear úsáid fairsing aisti i gcinnteoireacht infheistíochta na hearnála poiblí.
- 13.48** Ullmhaíodh anailís costais is tairbhe don tionscadal den chéad uair in 2006. Rinneadh athbhreithniú uirthi seo in 2008 agus arís eile in 2010. Leagtar amach na costais agus na tairbhí a úsáideadh chun GLR a ríomh in Iarscríbhinn A. Tháinig athrú ar an GLR tuartha ó €96 milliún diúltach in 2006 (i.e. glanchostas láithreach) go dtí €20 milliún dearfach in 2010. Úsáideadh costais na hanailíse costais is tairbhe chun tograí a chur i láthair an Rialtais chun faomhadh a fháil chun leanúint ar aghaidh leis an tionscadal. Leagtar amach sonraí achomair ar gach anailís costais is tairbhe amach i bhFíor 13.7.

Anailís Costais is Tairbhe

Teicníc lárnach bhreithmheasa gheilleagraigh atá in anailís costais is tairbhe a d'fhéadfadh bonn áisiúil a sholáthar chun cinntí a dhéanamh. Teastaíonn ó anailís costais is tairbhe go ndéantar tairbhí agus costais bhealaí eile chun tionscadal a bheartaítear a chur i bhfeidhm a shainaithint agus a chainníochtú. Éascaíonn seo roghanna indéanta eile a chur i gcomparáid lena chéile.

Ní mór an t-uainiú a shainaithint i dtaobh cathain a bhfuiltear ag súil leis go ndéanfar tairbhí agus costais a fhíorú i gcaitheamh shaolré an tionscadail i dtaobh gach rogha eile. Soláthraíonn seo sreafaí airgid do roghanna an tionscadail. Chun 'luach ama' airgid a aithint, cuirtear fachtóir lascaire i bhfeidhm ar gach sreabhadh airgid chun CLR a sholáthar. Is ionann an fachtóir reatha lascaire a úsáidtear do thionscadail na hearnála poiblí agus 5%.

Cuirtear san áireamh sa chinneadh ar indéantacht an tionscadail a bheartaítear cé acu an sáraíonn nó nach sáraíonn suim na dtairbhí lascainithe suim na gcostas lascainithe, i.e. tá GLR aige. Sa chás go sáraíonn na costais lascainithe na sochair lascainithe, tá GLR diúltach, nó glanchostas reatha diúltach ag an tionscadal.

Foinse: Bunaithe ar Chód ar Chaitheamh Poiblí na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (Meán Fómhair 2013).

Fíor 13.7 Forbhreathnú ar anailís costais is tairbhe don tionscadal postchóid

Bliain an ACT	GLR ríofa €m	Ráta lascaine a úsáideadh	Saolré an tionscadail	Príomhthoimhdí
2006	(96)	8%	15	Bainfear amach na tairbhí iomlána agus tabhófar costais chothabhála i mbliain 2. Aisghabhfar costais chothabhála an tsealbhóra ceadúnais trí ioncam.
2008	6	8%	15	Tairbhí ar bith i mbliain 1, fabhrófar 25% de na tairbhí i mbliain 2, 50% i mbliain 3, 75% i mbliain 4 agus 100% i mbliain 5. Bainfear tairbhí An Post amach i mbliain 5. Tabhófar costais iomlána chothabhála ó bhliain 2 ar aghaidh. Aisghabhfar costais chothabhála an tsealbhóra ceadúnais trí ioncam.
2010	20	4% 8% ^a	15	Tairbhí ar bith i mbliain 1, 25% i mbliain 2, 50% i mbliain 3, 75% i mbliain 4 agus 100% i mbliain 5 (An Post san áireamh). Tabhófar costais iomlána chothabhála ó bhliain 2 ar aghaidh. Íocfaidh an Stát ranníocaíocht bhliantúil €962,000 i dtreo chostais chothabhála an tsealbhóra ceadúnais agus aisghabhfar iarmhéid na gcostas trí ioncam.

Foinse: Anailís ag Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.

Nóta: a In 2010, b'éagsúil an ráta lascaine a cuireadh i bhfeidhm ar chostais agus tairbhí na hearnála poiblí agus na hearnála príobháidí – úsáideadh 4% don earnáil phoiblí agus úsáideadh 8% don earnáil phríobháideach.

13.49 I measc na bpríomhchostas agus na bpríomhthairbhí a bhí mar chúis leis an GLR athbhreithnithe don tionscadal, bhí an méid a leanas

- laghdú tuartha ar chostais um chur i bhfeidhm agus chothabhála An Post ó €45 milliún go dtí €7 milliún, anuas ar mhéadú ar thairbhí do An Post (aníos ó neamhní go dtí €2.3 milliún)
- tháinig méadú ar na costais tuartha um chur i bhfeidhm a bhaineann le seirbhísí aníos ó €2.4 milliún go dtí €6.6 milliún agus tháinig tairbhí airgeadaíochta aníos ó €563,000 go dtí €4 milliún
- tháinig méadú ar íocaíochtaí tuartha leis an sealbhóir ceadúnais chun an tionscadal a chur i bhfeidhm aníos ó €13.1 milliún go dtí €17.5 milliún.

13.50 In 2015, rinneadh anailís costais is tairbhe a chur i dtoll a chéile. Idir 2010 agus 2015, tháinig laghdú ar GLR an tionscadail ó €20 milliún go dtí €16 milliún. Bhraith ríomh 2015 ar roinnt bonnfhigiúirí ó 2006, 2008 agus 2010 agus rinneadh cuid díobh a choigeartú le haghaidh boilsciú.

Costais Thuartha

- 13.51** Theastaigh ón Roinn Airgeadais go gcuirfí scáthchostas cistí poiblí 150% i bhfeidhm ar chistí a bhí foinsithe ón státchiste nuair a tugadh faoi ríomh na hanailíse costais is tairbhe sa bhliain 2010.¹ Cuireadh an t-ardú seo costas i bhfeidhm mar ba cheart ar gach costas a bhain le seirbhísí rialtais agus ar chur i bhfeidhm chostais an tsealbhóra ceadúnais.
- 13.52** Sainaithníodh le linn scrúdú a dhéanamh ar ríomhanna an GLR, áfach, nár cuireadh an t-ardú i bhfeidhm ar na costais bhliantúla chothabhála €962,000 a bhain leis an sealbhóir ceadúnais. Dá gcuirfí an costas seo i bhfeidhm faoi mar a theastaigh, chosnódh GLR an tionscadail thart ar €5 milliún ní ba lú.
- 13.53** Toimhde a bhuntacaigh le hanailís costais is tairbhe 2006 agus 2008 ná go n-aisghabhfaí costais chothabhála an tsealbhóra ceadúnais trí ioncam, agus níor áiríodh na costais seo, dá bharr, i ríomhanna an GLR, ar an ábhar sin. In 2010, cuireadh ranníocaíocht Stáit san áireamh i dtreo costais chothabhála. Cuimsítear i gconradh an tsealbhóra ceadúnais (a síníodh i Nollaig 2013) foráil go n-íocfaidh an Roinn thart ar €1.5 milliún sa bhliain leis an sealbhóir ceadúnais, arbh ionann seo agus €538,000 ní ba mhó ná mar a measadh in 2010.
- 13.54** Luaigh an Roinn, mar chuid den phróiseas idirphlé iomaíoch, léirigh gach tairgeoir an gá atá le ranníocaíocht Stáit i dtreo chostais leanúnacha na n-oibríochtaí mar gheall gur bhain an iomad riosca agus éiginnteacht tráchtála leo. Bhí sé ina chonclúid gur theastaigh an méid ní b'airde chun tacú le hinmharthanacht an phróisis soláthair.
- 13.55** Níor cuireadh na costais dhíreacha soláthair foirne a raibh ar an Roinn íoc astu chun an tionscadal postchóid a fhorbairt – ar measadh gurbh ionann iad agus €2 milliún – agus níor cuireadh costais sainchomhairleora €2.5 milliún san áireamh nuair a bhí measúnú á dhéanamh ar chostais an tionscadail.

Tairbhí Thuartha

- 13.56** In 2008, rinneadh luacháil €9.9 milliún ar na tairbhí bliantúla tuartha a bhain le córas postchóid a thabhairt isteach. Bhain luach €4 milliún le seirbhísí Rialtais de na tairbhí measta siúd, tairbhe measta €3.6 milliún do na Coimisinéirí loncaim san áireamh. Bhain formhór na dtairbhí measta do na Coimisinéirí loncaim le meaitseáil fhéideartha fheabhsaithe sonraí seoltaí, go háirithe i dtaobh foinsí tríú páirtí de shonraí.
- 13.57** Mar chuid den scrúdú seo, sholáthair na Coimisinéirí loncaim nuashonrú maidir leis na tairbhí a raibh súil leo. Tugadh an méid a leanas faoi deara
- bhí an chuid ba mhó de na tairbhí ó mheaitseáil fheabhsaithe sonraí tuairisceán tríú páirtí fíoraithe cheana féin mar gheall ar phróisis fheabhsaithe na gCoimisinéirí loncaim agus ar bhunachar sonraí seoltaí/réadmhaoine a fhorbairt i ndiaidh gur tugadh an Cháin Mhaoine Áitiúil isteach
 - bhí luacháil na dtairbhí in 2008 an-sealadach agus bhí sí bunaithe ar ghlacadh fairsing le postchóid, a ndearnadh talamh slán de, go háirithe i measc soláthraithe tuairisceán tríú páirtí
 - ní thiocfaidh tairbhí chun solais ach nuair a bhaintear pointe claochlaithe amach in úsáid postchód, ar dócha go mbeidh próiseas céimseach i gceist leis.

¹ Cuirtear scáthchostas cistí poiblí i bhfeidhm d'fhonn tionchar saofa an chánachais a chur san áireamh. Tosaíochtaí Infheistíochta Bonneagair 2010-2016, an Roinn Airgeadais.

13.58 Bhain fuílleach na dtairbhí a raibh súil leo le An Post (€2.9 milliún) agus leis an earnáil phríobháideach (€3 milliún).

- Shainaithin An Post na tairbhí in 2007 mar mhéadú a raibh súil leis ar ioncam ó bhorradh a bheith ag teacht ar mhéideanna poist. Bhíothas ag súil leis go dtiocfadh an borradh ar mhéideanna poist cúig bliana i ndiaidh go gcuirfí postchóid i bhfeidhm. Rinne PA Consulting athbhreithniú ar na tairbhí tuartha do An Post anuas go dtí €2.3 milliún in 2010.
- Rinneadh meastacháin ar na tairbhí don earnáil phríobháideach in 2006 agus ní dhearnadh iad a choigeartú ina dhiaidh sin, seachas i dtaca le boilsciú. I gcás seirbhísí poist na hearnála príobháidí, bhain na tairbhí le héifeachtúlacht agus le héifeachtacht fheabhsaithe an phróisis. I gcás earnálacha eile, bhíothas ag súil leis go dtiocfaidh tairbhí chun solais ó iomaíocht fheabhsaithe sa mhargadh poist.

Modheolaíocht Anailís Costais is Tairbhe a Chur i bhFeidhm

13.59 Áirítear le hanailís costais is tairbhe anailís ar íogaireacht. Tugann seo le fios, dá dtiocfadh méadú 15% ar chostais agus dá dtiocfadh laghdú 15% ar thairbhí, bhainfeadh GLR leis an tionscadal ar éigean a mbeadh sé dearfach.

13.60 Rinne an scrúdú athbhreithniú ar an gcáipéisíocht ábhartha tacaíochta cúltaca i gcás gach cinn de na figiúirí a cuireadh san áireamh san anailís costais is tairbhe. I dtaca le hanailís costais is tairbhe 2010, ní thacaíonn an cháipeisíocht a cuireadh ar fáil lena scrúdú go hiomlán leis na suimeanna tuartha don mhéid a leanas

- Íocaíochtaí leis an sealbhóir ceadúnais
- costais agus tairbhí a bhaineann le seirbhísí rialtais
- costais agus tairbhí a bhaineann le An Post
- costais agus tairbhí a bhaineann leis an earnáil phríobháideach.

I gcásanna áirithe, rinneadh luachanna measta a thar-rolladh ó anailís costais is tairbhe a rinneadh ní ba luaithe, agus rinneadh roinnt coigeartuithe le haghaidh boilsciú nó scáthchostas. Ní raibh tacaíocht leis na figiúirí bunúla i gceist i ngach cás, áfach.

13.61 B'ionann an fachtóir lascaine a úsáideadh in 2006 agus 3% ní ba mhó ná an ráta molta do thionscadail na hearnála poiblí agus in 2008, b'ionann í agus 4% ní ba mhó. Luaigh an Roinn gur laghdaigh an ráta ní b'airde an GLR agus measadh gur stuama dó seo agus aird ar chineál úrnua an tionscadail.

13.62 Cé gurb é cuspóir anailís costais is tairbhe chun roghanna difrithe a fhiosrú, ní raibh aon chinn den anailís costais is tairbhe bunaithe ar an gcóras seoladhshonrach a cuireadh i bhfeidhm. Ina ionad sin, déanann gach anailís scrúdú ar chostais agus tairbhí shamhail 'na hearnála poist'. Luadh sa tuarascáil ar anailís costais is tairbhe 2010, áfach, go gcosnódh samhail sheoladhshonrach beagán ní ba lú lena cur i bhfeidhm ná samhail 'na hearnála poist' (thart ar €100,000).

Saincheisteanna Soláthair

13.63 Cheangail an tAcht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Poist), 2011 faomhadh an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe a fháil sula n-iontrálfaí an conradh leis an sealbhóir ceadúnais. Rinneadh an faomhadh, a soláthraíodh ar an dáta céanna a síníodh an conradh, ar an mbonn gur tugadh faoin bpróiseas soláthair i gcomhréir le riachtanais soláthair phoiblí, gur bhain an conradh luach ar airgead amach, go n-íocfaí as na costais laistigh de Vóta na Roinne agus gur comhlíonadh gach ceanglas reachtaíochta.

13.64 Sainaithníodh sa scrúdú líon saincheisteanna i dtaca le cuid de na soláthairtí a bhain leis an tionscadal.

Sealbhóir Ceadúnais

13.65 Áiríodh le soláthar an tsealbhóra ceadúnais próiseas soláthair a bhí bunaithe ar chaidreamh, ina raibh cleachtadh ina rachfaí i ngleic leis an margadh chun an méid a leanas a dhéanamh

- samhlacha féideartha postchóid a shainaithint a raibh dlúthbhaint acu le seoladh
- soláthraithe ionchasacha a shainaithint
- idirchaidreamh a dhéanamh leis an bpobal páirtithe leasmhara níos fairsinge.

13.66 Cuireadh tús leis an bpróiseas in Eanáir 2011 tar éis gur foilsíodh ceistneoir réamhcháilithe tairisceana. Cuimsíodh amlíne tháscach ann seo don phróiseas soláthair agus sonraíodh an dáta Meán Fómhair 2011 chun tús a chur leis an gconradh. Fuarthas cúig fhreagairt don cheistneoir réamhcháilithe, agus measadh gur chomhlíon triúr iarrthóirí na critéir cháilithe. Eisíodh cuireadh chun páirt a ghlacadh sa phlé agus eisíodh cuireadh, ina dhiaidh sin, chun tairiscint deiridh a sheoladh ar aghaidh, don triúr iarrthóirí. Níor sheol ach beirt iarrthóirí tairiscint deiridh ar aghaidh.

13.67 Ghlac an próiseas soláthair i bhfad ní b'fhaide ná mar a raibh súil leis. Mheas an ceistneoir réamhcháilithe go nglacfaidh an próiseas soláthair thart ar ocht mí. Níor síníodh an conradh ach go dtí Nollaig 2013 – 35 mí i ndiaidh gur cuireadh tús leis an bpróiseas, agus b'ionann seo agus ceithre huaire an fhaid a measadh.

Gearán maidir le Próiseas Soláthair an tSealbhóra Ceadúnais

13.68 I bhFeabhra 2011, go gairid i ndiaidh gur cuireadh tús leis an bpróiseas soláthair, thug cuideachta buarthaí chun solais leis an Roinn faoin bpróiseas agus d'iarr siad go gcuirfí deireadh leis. I mBealtaine 2012, chuir an chuideachta gearán faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh (CE). Chuir an CE na húdaráis Éireannacha ar an eolas ar an ngearán i Lúnasa 2012 inar leagadh amach a mbreathnóireacht ar na saincheisteanna a tugadh chun solais, agus d'iarr siad ar bhreis faisnéise. Dhírigh an fógra ar thrí shaincheist

- an t-iarratas ar ráitis iniúchta airgeadais na máthairchuideachta deiridh do na trí bliana roimhe sin, más fochuideachta d'fhiontar eile a bhí sa chuideachta
- láimhdeachas íosta riachtanach €40 milliún do gach comhalta de chuibhreannas tairgthe
- coimhlint fhéideartha leasa ina mbeadh baint ag comhaltaí Bhord an Tionscadail, a raibh réamhcháiliú á lorg ag a gcuideachtaí.

13.69 D'fhreagair an Roinn don CE i nDeireadh Fómhair 2012 agus i bhFeabhra 2013. I Samhain 2013, dhúin an CE an cás. Agus amhlaidh á dhéanamh, leag siad a seasamh amach, chomh maith, maidir leis na ceisteanna a leanas.

- Níorbh fhéidir leis an CE a dheimhniú cé acu an raibh nó nach raibh sé díréireach chun glacadh le táirgeoirí a líomhnaítear a bhain buntáiste iomaíoch amach mar gheall gur ghlac a bhfostaithe páirt i mBord an Tionscadail ag céim ní ba luaithe.
- Mheas an CE gur dhealraitheach gur chuir soláthar na Roinne i dtaca le láimhdeachas íosta riachtanach (€40 milliún do gach comhalta de chuibhreannas) srian ar chumas comhaltaí cuibhreannais ó bhrath ar chumas comhaltaí eile, ar cumas é seo a cheadaítear go sonrach faoi Airteagal 47(3) de Threoir 2004/18/CE.¹ Iarradh ar na húdaráis Éireannacha chun glacadh le bearta chun a mhacasamhail d'earráidí a sheachaint amach anseo agus chun an CE a chur ar an eolas ar na bearta siúd.

13.70 I nDeireadh Fómhair 2014, chuir an Roinn an CE ar an eolas ar na bearta a cuireadh i bhfeidhm chun déileáil le tairseacha láimhdeachais íosta. Luadh go raibh na bearta i bhfoirm chiorcláin a d'eisigh an Roinn Cateachais Phoiblí agus Athchóirithe – Ciorclán 10/2014 maidir le Tionscnaimh chun cabhrú le Fiontair Bheaga agus Mheánmhéide (FBManna) chun tabhairt faoi Sholáthar Poiblí. In Aibreán 2015, chuir an CE an Roinn ar an eolas nár mheas siad go ndeachaigh an ciorclán i ngleic leis na buarthaí a tugadh chun solais.

13.71 I Meitheamh 2015, sholáthair an Oifig um Sholáthar Rialtais ábhar d'fhreagairt bhreise don CE a thug le fios go bhfuil na húdaráis Éireannacha ag spreagadh agus ag cabhrú go gníomhach le FBManna chun páirt a ghlacadh in iomaíocht tairisceana. Mínítear sa fhreagairt na ciorcláin, socruithe riaracháin agus na seirbhísí éagsúla comhairleacha atá i bhfeidhm chun seo a dhéanamh. Anuas air sin, luaitear go n-áirítear leis an gcuibhreannas ar bronnadh an conradh orthu FBM.²

Comhairleoirí Tionscadail a Sholáthar

13.72 Ó 2006 i leith, fostaíodh PA Consulting faoi cheithre chonradh, ar a bhfuil luach iomlán measta €1.5 milliún, as a n-eascraíonn a mbaint éifeachtach leanúnach sa tionscadal. Tugadh na saincheisteanna a leanas faoi deara sa scrúdú i dtaca le bronnadh dhá cheann de na conarthaí sin ag an Roinn.

- Bronnadh conradh in 2008 ar a raibh luach €54,000 gan próiseas iomaíoch. Measann an Roinn go raibh ar a gcumas acu, mar gheall ar an gcur amach a bhí ag PA Consulting leis an tionscadal i ngeall ar an mbaint a bhí acu ní ba luaithe leis, chun fad an chonartha seo a íoslaghdú agus go mbainfí coigiltí costais amach dá bharr.
- Fuarthas ceithre thairiscint go luath in 2014 chun comhairle theicniúil agus seirbhísí tacaíochta a sholáthar. Bhí sé ina choinníoll san iarratas ar thairiscintí go ndéanfaí íocaíocht bunaithe ar na garspriocanna a baineadh amach. Bronnadh an conradh ar PA Consulting, ar an mbonn go ndéanfaí an íocaíocht tar éis sonraisc mhíosúla a fháil don tacaíocht a soláthraíodh an mhí roimhe sin, seachas ar bhonn na ngarspriocanna, faoi mar a theastaíonn san iarratas ar thairiscintí. Measann an Roinn gurb ionann a bheidh na híocaíochtaí iomlána faoin gconradh seo agus €399,000.

¹ Déileálann an treoir seo leis na nósanna imeachta bronnata le haghaidh conarthaí poiblí.

² Bronnadh an ceadúnas ar Capita, a rinne gnéithe na hoibre a ligeann ar fochonradh do líon cuideachtaí.

Sainchomhairleoirí Eile a Fostaíodh gan Próiseas Iomaíoch

- 13.73** Iontráladh i líon conarthaí le seisear sainchomhairleoirí eile gan próiseas iomaíoch a úsáid. Is ionann an méid iomlán a íocadh a fhad le Lúnasa 2015 agus €423,520.

Sainchomhairleoir A

- 13.74** Fostaíodh Sainchomhairleoir A – fostaí sa tseirbhís phoiblí atá ar scor – faoi cheithre chonradh. Cé gur soláthraíodh an chéad chonradh chun síneadh a chur leis an gconradh ar na téarmaí céanna, rinneadh comhaontú ar mhéadú dhá thrian a chur ar an ráta laethúil atá iníoctha le haghaidh conarthaí ina dhiaidh sin. Conarthaí ceann i ndiaidh a chéile a bhí sna trí shíneadh. Leagtar amach achoimre ar na ceithre chonradh i bhFíor 13.8.

Fíor 13.8 Achoimre ar chonartha a bronnadh ar shainchomhairleoir A

Dáta an chonartha	Téarmaí an chonartha	Ráta laethúil	Méid an chonartha	Íoctha go dtí seo
Deireadh Fómhair 2013 ^a	40 lá	€362	€14,500	€19,000
Feabhra 2014 ^a	3 lá sa tseachtain ar feadh 6 mhí	€604	€43,500	€41,000
Meán Fómhair 2014 ^b	3 lá sa tseachtain ar feadh 4 mhí	€604	€29,000	€28,000
Eanáir 2015 ^b	3 lá sa tseachtain ar feadh 7 mí	€604	€52,000	€49,000
			€139,000	€137,000

Foinse: Anailís ag Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.

Nótaí: a Conarthaí chun seirbhísí tacaíochta bainistíochta tionscadail a sholáthar.

b Conarthaí chun obair scaipthe, mhargaíochta agus chumarsáide a dhéanamh.

Sainchomhairleoir B

- 13.75** Fostaíodh Sainchomhairleoir B – státseirbhíseach ar scor – i Samhain 2013 chun seirbhísí tacaíochta bainistíochta tionscadail a sholáthar. Comhaontaíodh ar ráta laethúil €800 do 1.5 lá sa tseachtain a fháil le Meitheamh 2015 – arb ionann seo agus luach iomlán conartha €103,000. Go dtí Lúnasa 2015, íocadh €145,000.

Sainchomhairleoir C

- 13.76** Fostaíodh Sainchomhairleoir C – atá ina státseirbhíseach ar scor, chomh maith – i Márta 2011 mar iniúchóir próisis chun cúig lá oibre a sholáthar i gcaitheamh tréimhse sé mhí ar ráta laethúil €1,230.¹ B'ionann na híocaíochtaí agus thart ar €6,000. Rinneadh breis oibre a chonrú i Márta 2012 tar éis faomhadh a fháil ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe do 'tháille uilechuimsitheach' €2,000. B'ionann na híocaíochtaí iomlána, áfach, agus €38,000.

1 Fostaíodh an t-iniúchóir próisis lena sheiceáil gur cloíodh le nósanna imeachta agus próisis chearta le linn sholáthar an tsealbhóra ceadúnais agus le comhlíonadh cheanglais rialála náisiúnta agus AE a chinntiú.

Sainchomhairleoir D

- 13.77** Rinneadh comhaontú ar chonradh chun measúnú eatramhach tionchair príobháideachta a dhréachtú le Sainchomhairleoir D i Meán Fómhair 2014. B'ionann méid an chonartha agus €24,000, bunaithe ar 15 lá ar ráta laethúil €1,605. Ba é an méid iomlán a íocadh faoin gconradh seo €51,520.
- 13.78** Luaigh an Roinn, anuas air sin, nach ceanglas reachtúil iad measúnuithe tionchair príobháideachta in Éirinn agus, ar an ábhar sin, bhí saineolas teoranta ar fáil chun tabhairt faoin measúnú a theastaigh laistigh d'amfhráma an-ghearr. Bhí Sainchomhairleoir D ar fáil chun tabhairt faoin obair seo agus bhí a mhacasamhail d'obair déanta acu don Choimisiún um Rialáil Fuinnimh. Theastaigh obair bhreise anuas air sin a raibh coinne leis i dtosach.

Sainchomhairleoir E

- 13.79** Bhí Sainchomhairleoir E fostaithe i Lúnasa 2014 chun seirbhísí comhairleacha dlí a sholáthar agus chun leasuithe reachtaíochta a dhréachtú chun cur i bhfeidhm an chórais phostchóid a chur i bhfeidhm. Rinne an conradh soláthar d'íocaíocht uasta €30,750. Fuair Sainchomhairleoir E €46,000 don obair a soláthraíodh faoin gconradh seo.
- 13.80** Thug an Roinn le fios go raibh baint ag Sainchomhairleoir E chun an conradh postchóid a dhréachtú agus, ar an ábhar sin, bhí eolas domhain acu ar an tionscadal. Chomh maith leis sin, bhí Sainchomhairleoir E ar fáil chun tús a chur leis an obair tar éis fógra gearr a fháil agus nuair a chuirtear san áireamh an ardchéim a bhí bainte amach ag an tionscadal, ní raibh dóthain ama ann chun an tseirbhís a chur amach ar tairiscint.

Sainchomhairleoir F

- 13.81** Bhí Sainchomhairleoir F fostaithe ag Ervia mar chonraitheoir seirbhíse i Lúnasa 2012. Thosaigh sé ag oibriú leis an Roinn ar an tionscadal postchóid i bhFeabhra 2014. Dréachtaíodh litir fostaíochta agus comhaontú idir Ervia agus an Roinn, ach go dtí seo, níl an litir sin tugtha chun críche. Luaigh an Roinn gur sheol Ervia sonrasc do shuim €115,000 ar aghaidh d'obair a chríochnaigh an sainchomhairleoir i gcaitheamh na tréimhse ó Mheitheamh go Nollaig 2014, ach níor íocadh an sonrasc go fóill. Measann an Roinn gurb ionann costas an tsainchomhairleora agus thart ar €200,000.

Soláthar Neamhiomaíoch a Thuairisciú

- 13.82** Ceanglaítear ar ranna rialtais ráiteas bliantúil conarthaí a ullmhú a bhronntar gan próiseas iomaíoch sa chás gur sháraigh luach an chonartha €25,000 (gan CBL a áireamh). Tá an ráiteas le seoladh ar aghaidh chuig Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste agus chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Chomhlíon seacht gcinn de na conarthaí sainchomhairleoireachta na critéir atá le cur san áireamh i ráitis na Roinne don bhliain 2008, 2013 agus 2014, ach níor cuireadh san áireamh ach dhá cheann de na conarthaí.

Conclúidí agus Moltaí

- 13.83** Bhí moilleanna suntasacha ar an tionscadal postchóid ó beartaíodh i dtosach é. In 2006, measadh go mbeadh na postchóid i bhfeidhm faoi 2008. Nuair a thug an Rialtas a bhfaomhadh chun leanúint ar aghaidh chun sealbhóir ceadúnais a sholáthar i Nollaig 2010, bhíothas ag súil leis go mbeadh na postchóid i bhfeidhm faoi lár 2012. Cuireadh tús le scaipeadh na bpostchód in Iúil 2015.
- 13.84** Sainaithníodh rioscaí i leith an tionscadail ag luathchéim, agus tugadh rochtain ar GeoDirectory agus comhlíonadh na gceanglas um chosaint sonraí faoi deara in 2006. In ainneoin na rioscaí aitheanta seo, níor dhéileáil an Roinn leo ar bhealach tráthúil. Níor réitíodh saincheisteanna a bhain le GeoDirectory go dtí Feabhra 2015 agus níor aachtaíodh an reachtaíocht um chosaint sonraí ach go dtí Iúil 2015.
- 13.85** Bhí socruithe an rialtais don tionscadal postchóid i bhfeidhm ó 2005 ar aghaidh, agus rinneadh athruithe ar na socruithe siúd i gcaitheamh ama. Ghlac sé go leor ama ar an Roinn chun grúpa stiúrtha an tionscadail a bhunú. Nuair a bunaíodh é in 2010, ó bhonn caol a bhí an chomhaltacht tosaigh. Rinne an grúpa maoirseacht ar an tionscadal go dtí Meán Fómhair 2013. Ní raibh aon ghrúpa stiúrtha i bhfeidhm ar feadh tréimhse cúig mhí go dtí gur bunaíodh grúpa stiúrtha nua i bhFeabhra 2014. Bunaíodh bord cláir ar a raibh ionadaithe ón Roinn agus an sealbhóir ceadúnais i ndiaidh gur ceapadh an sealbhóir ceadúnais.

Moladh 13.1

Ba cheart don Roinn a chinntiú go bhfuil struchtúir leordhóthanacha rialachais ag a bhfuil comhaltacht atá fairsing a dhóthain, páirtithe saechtracha na hearnála poiblí agus príobháidí ina measc, i bhfeidhm do gach tionscadal amach anseo. Ba cheart na struchtúir sin a bhunú go luath sa tionscadal agus ba cheart dóibh leanúint ar aghaidh agus níor cheart cur isteach orthu a fhad le deireadh an tionscadail.

Freagairt an Oifigigh Chuntasaíochta

Comhaontaítear. Tugann an Roinn tús áite do shocruithe daingne rialachais a chur i bhfeidhm maidir le gach tionscadal mór. Anuas ar na socruithe rialachais a leagtar amach sa tuarascáil seo, glacadh le cur chuige foirmiúil bainistíochta chun an tionscadal a chur i bhfeidhm ina ndéantar na garspriocanna, spriocanna inghnóthaithe, costais, acmhainní agus saincheisteanna/rioscaí go léir a rianú agus a bhainistiú.

- 13.86** Ar aon dul leis na moilleanna, tá méadú suntasach tagtha ar chostais i gcoibhneas leis na meastacháin ar a mbunaítear na cinntí. In 2009, b'ionann costas measta an tionscadail a cuireadh in iúl don Rialtas agus €18 milliún i gcaitheamh 18 mí. Bhí an costas measta bunaithe ar na híocaíochtaí tuartha a dhéanfaí leis an sealbhóir ceadúnais. Níor cuireadh san áireamh costas acmhainní foirne na Roinne ná costas sainchomhairleoirí. Meastar gurb ionann iad seo agus thart ar €4.5 milliún.
- 13.87** Tháinig méadú aníos go dtí €31 milliún ar chostas measta an tionscadail a cuireadh in iúl don Rialtas in 2013, i gcaitheamh tréimhse cheadúnais deich mbliana. Bunaithe ar athbhreithniú ar na costais go dtí seo agus ar na dualgais nár comhlíonadh go dtí seo ar chonarthaí reatha, meastar gurb ionann an costas agus thart ar €38 milliún. Áirítear leis seo costas €686,000 a bhaineann le hathruithe a dhéanamh ar chonradh an tsealbhóra ceadúnais sula sínítear an conradh.

Moladh 13.2

Nuair a chuirtear tograí le haghaidh tionscadal faoi bhráid an Rialtais, ba cheart don Roinn gach costas, idir costais iarbhír agus mheasta, a bhaineann leis an tionscadal a chur in iúl don Roinn.

Freagairt an Oifigigh Chuntasaíochta

Comhaontaítear. Cuireann an Roinn anois gach costas mór san áireamh, sa chás gur féidir iad seo a mheas, nuair a lorgaítear faomhadh an Rialtais do thionscadal. Aithnítear nár aithníodh san fhaisnéis a cuireadh faoi bhráid an rialtais costais fhoireann na roinne, seachas a lua go n-íocfaí astu laistigh d'acmhainní reatha foirne na Roinne.

- 13.88** In 2007, rinne an Rialtas an cinneadh gan an tionscadal a fhaomhadh mar gheall nár shainaithin an anailís na tairbhí a bhí ag eascairt as an tionscadal ar mhó iad ná na costais mheasta. Mheas anailís bhreise in 2008 agus 2010 go mbainfeadh an tionscadal glantairbhí €6 milliún agus €20 milliún (GLR), faoi seach. Sainaithníodh roinnt easnamh leis an anailís sin, áfach
- bhí an anailís bunaithe ar shamhail 'na hearnála poist' seachas ar an tsamhail sheoladhshonrach a forbraíodh ar deireadh
 - níor cuireadh costais acmhainní na Roinne ná costais na sainchomhairleoirí san áireamh
 - ní raibh an fachtóir lascaire a úsáideadh in 2006 agus 2008 ar aon dul leis an bhfachtóir a mhol an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe do thionscadail na hearnála poiblí
 - níor cuireadh scáthchostas cistí poiblí i bhfeidhm ar chostais chothabhála a chistigh an Stát a cuireadh san áireamh in anailís 2010, i gcodarsnacht leis na treoirlínte breithmheasa chaipitiúil
 - ní raibh dóthain cáipéisíochta ann chun tacú go hiomlán leis an iomaí toimhde a úsáideadh sna tuartha.
- 13.89** Ní raibh sé soiléir go mbainfear amach tairbhí a bheidh ar an luach tuartha mar thoradh ar Eircode a chur i bhfeidhm. Bhí coinne leis go mbeadh meaitseáil fheabhsaithe sonraí ag na Coimisinéirí Ioncaim ar an bpríomhthairbhe don earnáil poiblí. Thug an Coimisinéirí Ioncaim le fios gur baineadh an tairbhe seo amach den chuid ba mhó trí fhorbairtí eile a bhaineann le seoladh, ar nós an chlár Cháin Mhaoine Áitiúil agus próisis fheabhsaithe meaitseála sonraí.

Moladh 13.3

Sa chás go ndéantar athrú ábhartha ar thionscadal, ba cheart tabhairt faoi anailís leasaithe costais is tairbhe go mear le hindéantacht leanúnach an tionscadail a dheimhniú. Sa chás go dtiteann moilleanna ábhartha tionscadail amach, ba cheart an anailís a nuashonrú chun forbairtí ábhartha a chur i gcountas.

Freagairt an Oifigigh Chuntasaíochta

Comhaontaítear. Leanann an Roinn lena gcur chuige a chuíchóiriú maidir le hanailís costais is tairbhe. Mar shampla, maidir leis an bPlean Náisiúnta Leathanbhanda, ullmhaíodh an anailís costais is tairbhe i gcomhréir le treoirlínte na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, agus déantar í a nuashonrú go rialta chun athruithe ábhartha a chorprú i ndearadh agus i gcoinníollacha margaidh an tionscadail. Anuas air sin, déantar tuartha costais a leasú sa chás

go dteastaíonn chun torthaí a léiriú ó anailís samhaltaithe airgeadais agus theicniúil an tionscadail.

Moladh 13.4

Ba cheart don Roinn a chinntiú, sa chás go dtugtar faoi anailís costais is tairbhe do thionscadal, go gcuirtear gach costas ar féidir iad a shannadh agus a shannfar don tionscadal san áireamh san anailís a sholáthraíonn glanluach iomlán agus cruinn reatha don tionscadal leis sin. Chomh maith leis sin, tá sé ríthábhachtach gur féidir gach costas agus tairbhe a úsáidtear a mhíniú agus údar a thabhairt leo i dteannta an ábhair leordhóthanaigh thacaíochta. Ba cheart go mbeadh an fachtóir lascaire a úsáideadh agus an scáthchostas a cuireadh i bhfeidhm ar aon dul leis na treoirlínte a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Freagairt an Oifigigh Chuntasaíochta

Comhaontaítear. Cloífidh an Roinn le treoirlínte infheidhme na hearnála poiblí agus cuirfidh siad gach costas ábhartha san áireamh in anailís costais is tairbhe a dhéanfar amach anseo. Maidir leis na saincheisteanna sonracha a tugadh chun solais

- measadh go raibh na costais bhreise a bhí ar shamhail sheoladhshonrach imeallach agus nár imir siad tionchar suntasach ar an anailís
- bheadh glanluach reatha dearfach ar an tionscadal, fós féin, dá gcuirfí costais sainchomhairleoirí agus foirne san áireamh
- nuair a chuirtear próifíl na gcostas agus na dtairbhí san áireamh, laghdaigh ráta níos airde lascaire an glanluach reatha agus measadh go raibh sé coimeádach.

13.90 Bhí roinnt gnéithe den soláthar a bhain leis an tionscadal míshásúil, ina measc

- buarthaí an AE maidir leis na critéir cháilitheacha i dtairiscint an tsealbhóra ceadúnais
- imeacht ó na téarmaí de chuid iarratais ar thairiscint i gconradh a bronnadh ar PA Consulting in 2014
- patrún de thairiscintí neamhiomaíocha le haghaidh sainchomhairleoirí a bhí fostaithe ar an tionscadal.

Moladh 13.5

Ba cheart don Roinn a chinntiú go bhfuil gach próiseas soláthair cothrom, trédhearcach agus ar aon dul le treoirlínte náisiúnta agus AE. Ba cheart don Roinn a mheabhú don fhoireann go léir an tábhacht a bhaineann le cloí le nósanna imeachta iomaíocha soláthair agus a chinntiú go bhfuil an fhoireann ar an eolas ar gach ciorclán agus treoirlíne ábhartha a bhaineann le soláthar agus, go háirithe, le soláthar neamhiomaíoch.

Freagairt an Oifigigh Chuntasaíochta

Comhaontaítear. Bhunaigh an Roinn Aonad Soláthair tiomnaithe ina Rannóg Airgeadais a chabhraíonn le pleanáil agus seachadhadh an tsoláthair. Déanann an t-aonad teagmháil leis an Oifig um Sholáthar Rialtais agus cinntíonn siad go gcuirtear creatchonarthaí atá ar fud na hearnála poiblí ar fáil don fhoireann nuair atá siad ar fáil. Coimeádann an t-aonad clár conarthaí do chonarthaí os cionn €25,000 a chuireann príomhshonraí i dtaifead, ina measc, cibé acu ar úsáideadh nó nár úsáideadh próiseas iomaíoch agus cuireann siad comhairle ar Rannóga aonair maidir le sonraíocht tairisceana, dearadh conarthaí, creatchonarthaí a úsáid, etc.

Ag tosú i Meán Fómhair 2015, ní mór sonraí faoi gach soláthar a bheartaítear a chur faoi bhráid an aonaid soláthair sula gcuirtear tús leis an bpróiseas. Cinnteoidh seo go seachnófar soláthar neamhiomaíoch más féidir in aon chor. Sa chás go meastar gur riachtanach agus nach féidir é a sheachaint, cuirfear sonraí san áireamh faoin soláthar sin i dtuairisceán bhlaintúil na Roinne i dtaca le ciorclán 40/2002 na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Coimeádtar gach reachtaíocht, treoirlíne, treoirlíne chonartha agus gach teimpléad ar inlíon na Roinne. Reáchtálann an Roinn cúrsaí oiliúna soláthair lena chinntiú go mbíonn an fhoireann go hiomlán feasach ar na rialacha soláthair agus an deachleachtas sa limistéar. I gcás tionscadail mhórscála, coimeádtar saineolas seachtrach soláthair sa chás gur riachtanach. I dtaobh an tionscadail phostchóid, ceapadh iniúchóir seachtrach próisis chun maoirseacht agus chun bailíochtú a dhéanamh ar phróiseas soláthair an tsealbhóra ceadúnais.

Iarscríbhinn A

Tábla A1 Costais agus tairbhí de réir catagóire i ríomh GLR 2006

Catagóir	Costais um	Costais	Tairbhí
	chur i bhfeidhm	chothabhála	
	(aonuaire)	(bliantúil)	(bliantúil)
	€000	€000	€000
Sealbhóir ceadúnais	13,106	–	–
Seirbhísí rialtais	2,430	32	563
An Post	37,514	7,620	–
An earnáil phríobháideach	6,110	296	2,833
Iomlán	59,160	7,948	3,396

Foinse: An Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha

Tábla A2 Costais agus tairbhí de réir catagóire a cuireadh san áireamh i ríomh GLR 2008

Catagóir	Costais um	Costais	Tairbhí
	chur i bhfeidhm	chothabhála	
	(aonuaire)	(bliantúil)	(bliantúil)
	€000	€000	€000
Sealbhóir ceadúnais	14,322	–	–
Seirbhísí rialtais	4,393	21	3,961
An Post	27,477	424	2,864
An earnáil phríobháideach	6,676	322	3,095
Iomlán	52,868	767	9,920

Foinse: An Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha

Tábla A3 Costais agus tairbhí de réir catagóire a cuireadh san áireamh i ríomh GLR 2010

Catagóir	Costais um	Costais	Tairbhí
	chur i bhfeidhm	chothabhála	
	(aonuaire)	(bliantúil)	(bliantúil)
	€000	€000	€000
Sealbhóir ceadúnais	17,504	962	–
Seirbhísí rialtais	6,587	31	3,961
An Post	6,497	329	2,300
An earnáil phríobháideach	6,673	322	3,095
Iomlán	37,261	1,644	9,356

Foinse: An Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha

